Gemeente Amsterdam

Retouradres: Postbus 94652, 1090 GR Amsterdam

Gemeente Amsterdam
Commissie Persoonsgegevens

PER E-MAIL
Aan de directeur Openbare Orde en Veiligheid van de gemeente Amsterdam, de heer R. IJzelendoorn en mevrouw 5.1 5.1, 2, e, manager IVE Bedrijfsvoering
C.c. de directeur Bestuur en Organisatie, de heer A. van Gils
C.c. de CIO, de heer J. Flippo
C.c. privacy officer, de heer 5.1, 2, e

Datum	25 september 2017
Ons kenmerk	U17055
Behandeld door	Mw. 5.1, 2, e
Doorkiesnummer	5.1, 2, e
Faxnummer	nvt
E-mail	5.1, 2, e @amsterdam.nl
Bijlage	Nvt
Onderwerp	Advies Commissie Persoonsgegevens Amsterdam over dashboards Informatie Gestuurd Handhaven (IGH)

Geachte heer IJzelendoorn en mevrouw 5.1, 2, e ,

Op de vergadering van de Commissie Persoonsgegevens Amsterdam (CPA) van 24 augustus 2017 was aanwezig: de heer 5.1, 2, e (teamhoofd strategisch team Openbare Orde en Veiligheid, Toezicht en Handhaving & Beheer), de heer 5.1, 2, e (analist Openbare Orde en Veiligheid, Toezicht en Handhaving & Beheer) en de heer 5.1, 2, e (adviseur/data-analist Openbare Orde en Veiligheid, Toezicht en Handhaving & Beheer) bij het besloten agendapunt 'Informatie Gestuurd Handhaven'. Daarbij werd een presentatie gegeven van dashboards die worden gebruikt.

De CPA dankt beiden voor hun heldere toelichting en verwijst kortheidshalve naar de notulen van het besloten agendapunt, die zijn aangehecht aan deze brief.
Enkele aandachtspunten bij de aanpak vat ik hieronder samen.

Wanneer is sprake van persoonsgegevens
U hebt betoogd dat de gegevens die in de database voor het ontsluiten van de dashboards zijn opgeslagen geen persoonsgegevens zijn. Zo is vaak sprake van meldingen in de openbare ruimte (MOR) van overlast, of politiegegevens, waarbij geen persoonsgegevens worden aangeleverd, maar uitsluitend informatie over de locatie ('ter hoogte van') en de aard van het feit dat zich heeft voorgedaan. De CPA wijst u op ontwikkelingen in wet- en regelgeving waarbij locatiegegevens onder omstandigheden als persoonsgegevens kunnen worden aangemerkt.

Zo geeft artikel 4 lid 1 van de Europese Algemene Verordening gegevensbescherming (AVG) die op 25 mei 2018 van toepassing wordt, de volgende definitie van persoonsgegevens:
'alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon ("de betrokkene"); als identificeerbaar wordt beschouwd een natuurlijke persoon die direct of indirect kan worden geïdentificeerd, met name aan de hand van een identificator zoals een naam, een identificatienummer, locatiegegevens, een online identificator of van een of meer elementen die kenmerkend zijn voor de fysieke, fysiologische, genetische, psychische, economische, culturele of sociale identiteit van die natuurlijke persoon.'
Deze omschrijving is doorgaans van toepassing bij het doen van een MOR bij gelegenheid waarvan van de melder exacte locatiegegevens (straat en huisnummer) worden gevraagd.

Voor de volledigheid wijst de CPA hier nog op artikel 2 lid 2 sub d van de AVG dat deze verordening niet van toepassing is op de verwerking van persoonsgegevens *"...door de bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, met inbegrip van de bescherming tegen en de voorkoming van gevaren voor de openbare veiligheid."*
In dat geval is de Europese "Richtlijn gegevensbescherming politie en justitie" van toepassing, een richtlijn die wordt geïmplementeerd in nationale wetgeving zoals de Wet politiegegevens.

Anonimisering
De CPA wijst er op dat de Europese 'Article 29 Data Protection Working Party' in Opinion 05/2014 een richtlijn vastgesteld over technieken voor anonimisering ('Anonymisation Techniques'). De AVG is niet van toepassing op voldoende geaggregeerde, geanonimiseerde gegevens. Zij adviseert deze in acht te nemen bij het bepalen van het niveau van herleidbaarheid van informatie tot personen.

Wettelijke taken bij verwerking persoonsgegevens
Indien er wel sprake is van tot natuurlijke personen te herleiden gegevens binnen de reikwijdte van de privacywetgeving, is het van belang om de wettelijke taken in kaart te brengen waarvoor de gegevensverwerking noodzakelijk is en om het doel en de randvoorwaarden van verstrekkingen in en uit de database te bepalen. Deze taak moet zodanig omschreven zijn dat het mogelijk is de noodzaak van verwerking van persoonsgegevens hieraan te toetsen. Een simpele verwijzing naar de handhaving van de openbare orde is daarom niet voldoende.

Beperkingen
De CPA wijst op artikel 23 AVG waarin is -samengevat-bepaald is dat in Unierechtelijke of lidstaatrechtelijke bepalingen de reikwijdte van bepaalde verplichtingen en rechten in de AVG kan worden beperkt ter waarborging van de openbare veiligheid. De CPA adviseert u in deze acht te slaan op de concept-regeling Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming die in Nederland in voorbereiding is.

Voorwaarden voor leveranciers van data
De CPA adviseert om de randvoorwaarden voor leveranciers van data ten behoeve van de gegevensverzameling voor de dashboards expliciet te maken. Vervolgens zal ook bij het verrijken van de data en data analyse, moeten worden onderkend wanneer gecombineerde data tot personen herleidbaar zijn en voor welke wettelijke taken de gegevensverwerking in dat geval noodzakelijk is. Ook zijn aspecten als bewaar- en vernietigingstermijnen van belang en het toezien op rechtmatige gegevensuitwisseling met partijen buiten de gemeente Amsterdam.

Autorisatie
Ook adviseert de CPA om te voorzien in een goede autorisatiematrix en de autorisaties te laten controleren.

Advies
De CPA onderschrijft het belang van actuele en juiste informatie als kritische succesfactor voor het Informatie gestuurd Handhaven. Onder vermelding van de genoemde (4) aandachtspunten geeft de CPA een positief advies over de huidige werkwijze waarbij informatie op dashboards wordt gegenereerd.

De CPA dankt u voor de toelichting en wil graag over een jaar opnieuw worden geïnformeerd over de stand van zaken mede in het licht van de inwerkingtreding van de AVG, tenzij nieuwe ontwikkelingen daarvoor eerder aanleiding vormen.

Ik vertrouw er op u aldus voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

5.1, 2, e

., 2, e

De heer mr. dr. U van de Pol

Voorzitter Commissie Persoonsgegevens Amsterdam

Commissie Persoonsgegevens Amsterdam
Uittreksel van het concept verslag van de besloten vergadering op donderdag 24 augustus 2017

8. Informatie Gestuurd Handhaven (Bestuur & Organisatie)
De voorzitter opent het besloten deel van de vergadering om 16.00 uur en deelt mee dat het hier gaat om een informeel overleg dat in beslotenheid gevoerd wordt om strategische redenen en omdat er ook politie-informatie aan de orde kan komen. Hij vraagt of de gesprekspartners van OOV kunnen instemmen met de aanwezigheid van enkele ambtenaren op de publieke tribune.

De heer5.1, 2, e zegt dat hij daarmee kan instemmen mits men zich conform het ambtelijk reglement houdt aan de ambtelijke geheimhoudingsverklaring.

De voorzitter constateert dat de aanwezige ambtenaren onder die voorwaarde mogen blijven. Hij geeft het woord aan OOV.

Vanwege de toenemende vraag naar een actueel veiligheidsbeeld is OOV drie jaar geleden begonnen met een meer dynamische voortzetting van de veiligheidsindex, waarmee sinds 2004 enkele keren per jaar alle factoren in kaart gebracht werden die met objectieve en subjectieve veiligheid te maken hebben. Dit naar voorbeeld van een dashboard dat bij een werkbezoek aan New York in beeld was gekomen. Het gaat om een combinatie van diverse data die in de gemeente beschikbaar zijn en inzicht kunnen geven in de ontwikkelingen rond veiligheid. Het gaat om data die bij verschillende diensten en instanties binnenkomen en geregistreerd worden, van meldingen over overlast of klachten over de openbare ruimte (via MORA-meldingen) tot zaken die rechtstreeks bij de politie, brandweer of hulpdiensten binnenkomen. Het gaat niet om bestanden met persoonsgegevens.
Een multidisciplinair dashboardteam van vijf mensen verzamelt en bewerkt dagelijks die data uit de verschillende bronnen. Daarvoor wordt geen externe partij ingeschakeld, men doet alles intern. De data worden elke nacht geactualiseerd en sommige bronnen worden *real time* gemonitord. Zo krijgt men bij elkaar een beeld van de actuele ontwikkelingen op het gebied van veiligheid en kunnen aan de hand van die informatie gerichte keuzes gemaakt worden voor de inzet van handhavingscapaciteit. Al die informatie is toegankelijk via een interactief dashboard waarbij men analyses kan maken op specifieke thema's of ook per gebied. Er kan geselecteerd worden op databron, kengetallen, tijdlijnen, geografische spreiding en meer. Er worden in het dashboard meer gebieden onderscheiden als het gaat om veiligheidsrisico's dan in de meeste andere Amsterdamse databases, zodat men echt gericht kan zoeken naar conflicthaarden, ontwikkelingen en factoren die van invloed zijn op de veiligheid. Het dashboard levert belangrijke informatie op voor professionals en bestuurders. Ook is via het dashboard te zien of interventies en beleidsmaatregelen effect sorteren. Het dashboard is tevens bruikbaar voor evenementenanalyse.
Het dashboard wordt gebruikt door een selecte groep van mensen die te maken hebben met handhaving. De veiligheidscoördinatoren van de stadsdelen raadplegen het dashboard dagelijks om de actuele ontwikkelingen in hun gebied in beeld te houden en handhavers aan

te sturen. De data geven bij elkaar een goed beeld van de omvang en aard van een problematiek, maar er blijft wel een deskundige nodig om alles goed te interpreteren.

De CPA is benieuwd of de gegevens herleidbaar zijn tot individuele personen of panden en of men bij OOV de behoefte voelt aan aanvullende informatie die raakt aan privacykwesties, bijvoorbeeld camerabeelden, resultaten van wifitracking of etnische achtergronden.

De politiegegevens die worden ingevoerd zijn maximaal op het niveau van panden ('ter hoogte van'). Er wordt geen dader- of slachtofferinformatie in het dashboardbestand opgenomen. Ook worden geen namen of andere gegevens van melders opgenomen. OOV is wel eigenaar van de 200 toezichtcamera's in de openbare ruimte, maar de opgenomen beelden worden niet in dit dashboard gebruikt. Er zouden wellicht wel interessante combinaties te maken zijn. Als er meldingen geregistreerd worden als gevolg van cameratoezicht, worden die meldingen zelf wel verwerkt. De openbaar beschikbare OIS-data zijn uiteraard wel beschikbaar. Wifitracking zit niet in het systeem, men maakt alleen gebruik van de gebruikelijke databronnen, maar het zou een aanvullende bron kunnen zijn. Ook zou het interessant kunnen zijn om de patronen eens naast de ontwikkelingen van bijvoorbeeld de Top 600-aanpak te leggen. De persoonsgegevens worden uit de politiedata weggefilterd voordat ze in het dashboard worden ingevoerd. Met het dashboard kijkt men vooral naar patronen. In De Banne kon men bijvoorbeeld volgen waar incidenten werden gemeld, om zodoende patronen in de jeugdoverlast daar in beeld te krijgen en de aanpak van handhaving beter te sturen. In het binnenstadoffensief wordt aan de hand van het dashboard samen met de politie gewerkt aan een advies over de inzet van politie en andere handhaving. Aan het dashboard kan men wel zien wat handhavingsingrepen opleveren, maar niet welke personen worden aangepakt.

De CPA constateert dat op dit moment het dashboard voornamelijk gebruikmaakt van openbare data en niet van persoonsgegevens. Een advies van de CPA is nu dus niet nodig. Als er in de toekomst behoefte is aan aanvullende informatie waarbij wel privacykwesties spelen – bijvoorbeeld wifitracking, combinaties met de Top 400- of 600-aanpak, camerabeelden – is OOV welkom voor advies van de commissie.

De voorzitter sluit de vergadering om 16.40 uur.